

**ผลกระทบของความปกติใหม่ (New Normal) จากสถานการณ์การระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษา
ในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล**
**Impact of New Normal from the situation of the COVID-19 Outbreak
on Quality of Life of Students in International Programs,
Faculty of Physical Therapy, Mahidol University**

รุ่งทิพย์ พงษ์อัคคีรา^{1*} เอกรินทร์ โชคนาคะวโร² และ ภครตี ชัยวัฒน์³
Rungtip Pongakasira^{1*}, Akenarin Chocknakawaro² and Pakaratee Chaiyawat³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของความปกติใหม่ จากสถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา COVID-19 ที่มีต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้สถิติอนุมานทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยภายนอกที่ต่างกัน จำแนกตามด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี ให้ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผลการวิจัยความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยภายในองค์กรด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยภายใน องค์กรด้านสังคม ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคม และปัจจัย ภายนอกด้านสังคมและเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ: ความปกติใหม่, ไวรัสโคโรนา, นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด, คุณภาพชีวิต

---

¹ งานสื่อสารองค์กร คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

² งานนโยบาย พัฒนาคุณภาพและตรวจสอบ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

³ สาขากายภาพบำบัด คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

¹ Corporate Communication Department, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University

² Policy, Quality Development and Control Department, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University

³ Division of Physical Therapy, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University

* Corresponding author: e-mail: rungtip.pon@mahidol.edu

Abstract

The objectives of this research are to study the effects of the New Normal from COVID-19 pandemic on Students of International Program, Faculty of Physical Therapy, Mahidol University. The samples consisted of 32 international program students from Master of Science Program and Doctor of Philosophy Program. It was conducted through a questionnaire in English using Google form. Data were analyzed using SPSS, in which descriptive statistics including percentage, mean and standard deviation, and inferential statistics for hypothesis testing to test the difference and correlation of the data.

The results of data analysis revealed that the hypothesis testing regarding opinion on the external factors from the New Normal, it showed that levels of opinions on the external factors in terms of physical and environment, social and economy, and technology revealed different levels of opinions on student's quality of life at $p < 0.05$ significant level.

Considering the Spearman Correlation Coefficient method, the result indicated that the aspects of internal organizational factors in terms of teaching and learning, and building and environment, related to the student's quality of life in term of physical and environment. Internal organizational factors in terms of social, and building and environment, related to the student's quality of life in term of social. External factors in terms of social and economy, and technology, related to the student's quality of life in term of physical and environment.

Keywords: New normal, COVID 2019, Students of International Program, Faculty of Physical Therapy

หลักการและเหตุผล

การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 ตรวจพบครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็น "ภาวะการระบาดใหญ่ทั่วโลก" (pandemic) (World Health Organization, Thailand, 2020) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ไม่เพียงแต่จะสร้างผลกระทบเชิงการแพทย์และสาธารณสุขเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมให้กับทุกประเทศทั่วโลก จนเกิดเป็นแนวโน้มของการเกิดความปกติใหม่ (New normal) ซึ่งจะส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงในทุกมิติของโลก (8 New Normal ความปกติใหม่ที่คุ้นเคย, 2563)

นักวิชาการได้กล่าวถึงความปกติใหม่ในหลายมุมมอง เช่น สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโลก ซึ่งแตกต่างจากสถานการณ์เดิมที่เกิดขึ้นในอดีต จะส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องในเชิงโครงสร้าง และจะกลายเป็นความปกติในรูปแบบใหม่ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2563) การเข้าสู่ภาวะความปกติใหม่ เป็นการหาแนวทางที่จะลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อ โดยยังสามารถหาเลี้ยงชีพ ไปศึกษาเล่าเรียน และดูแลสุขภาพไปพร้อมกันได้ โดยจะใช้การผ่อนคลายข้อจำกัดไปพร้อม ๆ กับมาตรการทางสาธารณสุขที่เข้มงวด (Kertesz, 2020) ชีวิตวิถีใหม่ เป็นแนวทางที่หลาย ๆ คน จะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรม ทำให้เราต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบวิถีชีวิตไปพร้อมกันทั่วโลก เช่นการทำงานออนไลน์ เรียนออนไลน์ การใส่หน้ากากป้องกันโรค เว้นระยะห่างทางสังคม Physical Distancing ล้างมือบ่อย ๆ เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์ ทานอาหารสุกร้อน ไม่

ใช้ของร่วมกัน ซึ่งเมื่อเราจำเป็นต้องปฏิบัติกันเป็นปกติ ต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่งจนเกิดเป็นความเคยชิน ในที่สุดก็จะกลายเป็นความปกติใหม่ในสังคม (กระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ศูนย์ ข้อมูล COVID-19, 2563)

จากสถานการณ์การระบาดส่งผลกระทบต่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในปัจจัยด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ได้มี ผู้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยภายนอกด้วยทฤษฎีต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกจากสถานการณ์การ ระบาดของไวรัสโคโรนา PEST Analysis of Coronavirus ได้แก่ ด้านนโยบายการเมือง ด้าน เศรษฐกิจ ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี (Bush, 2020) วิธีการปรับปรุงกลยุทธ์ทางการตลาด ด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก PESTLE Analysis ได้แก่ ด้านนโยบายการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย และด้านสภาพแวดล้อม (Tredinnick, 2020)

ในการนี้ มหาวิทยาลัยมหิดลมีการปรับตัว และได้มีประกาศต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ COVID-19 ได้แก่ ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 เรื่อง มาตรการและการเฝ้าระวัง การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับ นักศึกษา ประกาศมหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ 6 มีนาคม 2563 เรื่องแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนเพื่อ รองรับสถานการณ์ COVID-19 ในกรณีที่ไม่สามารถ จัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมหิดลได้ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหิดล ลงวันที่ 23 มีนาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเดินทางกลับภูมิลำเนาของ นักศึกษาต่างชาติและการเดินทางกลับประเทศไทยของ บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลที่กำลัง ศึกษาหรือปฏิบัติงานในต่างประเทศ ประกาศ มหาวิทยาลัยมหิดลลงวันที่ 11 มิถุนายน 2563 เรื่อง การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญา ตรี ปีการศึกษา 2563 และคณะกรรมการบัพัต ได้มี ประกาศต่าง ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ COVID-19 ดังนี้ ประกาศคณะกรรมการบัพัต ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์

2563 เรื่อง มาตรการและการเฝ้าระวังสุขอนามัยการ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกาศคณะกรรมการบัพัต เรื่อง แนวปฏิบัติในการ ปิดส่วนงานและการบริหารจัดการความเสี่ยงของคณะ วิทยาลัยบัพัตในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ประกาศคณะกรรมการบัพัต ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 เรื่องข้อปฏิบัติสำหรับ นักศึกษาคณะวิทยาลัยบัพัต มหาวิทยาลัยมหิดล ใน การเรียนผ่านระบบออนไลน์ จากประกาศดังกล่าว ทำให้เกิดผลกระทบในการเรียนการสอนจาก สภาพแวดล้อมที่ไม่อำนวยต่อการศีกษา ส่งผลให้ นักศึกษาอาจไม่สามารถปรับตัวได้ทัน เช่น การไม่มี สมาธิในการเรียน วิตกกังวลและเบื่อหน่าย จนเกิด ความเครียดสะสมจากการเรียนออนไลน์, การขาด โอกาสในการเข้าสังคม การขาดทักษะในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) และอุปสรรคใน การเรียนรายวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติงาน วิทยาลัยบัพัตเฉพาะทาง ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ช้า กว่าเรียนในห้องเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจจะ กระทบต่อคุณภาพของการศึกษาที่ได้รับ รวมไปถึงการ ดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษาอาจจะเกิดปัญหา เรียนไม่ทัน และเกิดความท้อแท้ในการเรียน จนนำไปสู่สภาวะเรียนรู้ถดถอย (learning loss) จากข้อจำกัดเรื่องเรียนออนไลน์

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงผลกระทบของการ เปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดกับนักศึกษาทั้งปัจจัยภายในและ ภายนอกองค์กร เช่น ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี รวมไปถึงคุณภาพชีวิตของนักศึกษา จึง ทำการศีกษาผลกระทบของความปกติใหม่ (New normal) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่มีต่อนักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ คณะวิทยาลัยบัพัต มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อปรับปรุงและ ออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความ ต้องการของนักศึกษา และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การเรียน รวมไปถึงการกำหนดกิจกรรมสนับสนุนนักศึกษาให้ นักศึกษาสามารถปรับตัวรองรับกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอก ที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอก กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เตรียมความพร้อมให้กับองค์กร เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงและออกแบบหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อเข้าสู่ความปกติใหม่

2. นักศึกษาตระหนักถึงผลกระทบจากความปกติใหม่ เกิดการเตรียมความพร้อมและปรับตัวสู่ความปกติใหม่

วิธีการศึกษา

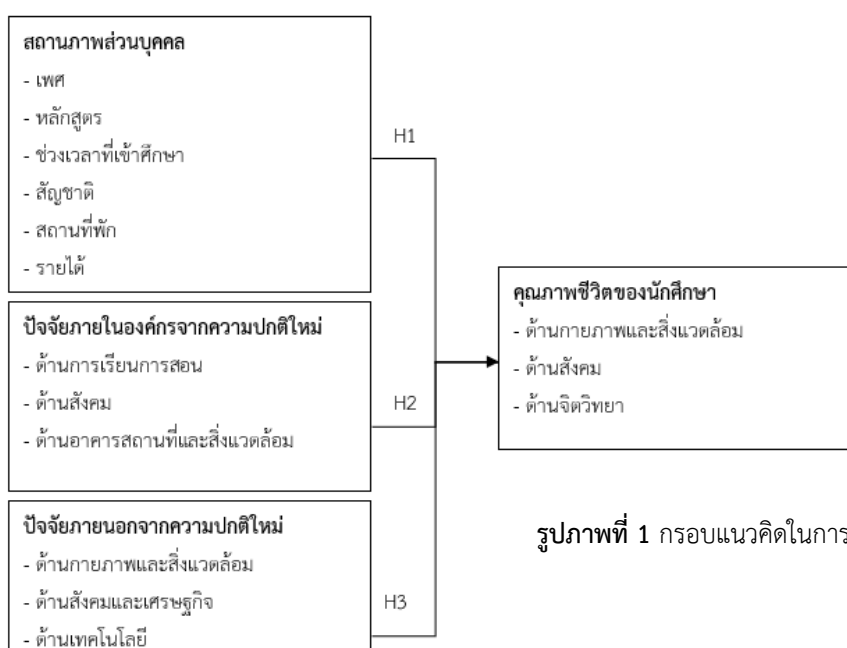
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 55 คน แบ่งเป็น 1) นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) 27 คน และ 2) นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) 28 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ภายใต้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนที่ 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 48 คน หลังจากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เฉพาะนักศึกษาที่อยู่ระหว่างการศึกษา ในปีการศึกษา 2563

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรปัจจัยภายใน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านสังคม และด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม 2. ตัวแปรปัจจัยภายนอก แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และเศรษฐกิจ และด้านเทคโนโลยี 3. ตัวแปรคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา

กรอบแนวคิดงานวิจัย

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามภาษาอังกฤษแบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นด้านปัจจัยภายในองค์กร จำนวน 15 ข้อ เช่น 1) การกำหนดแนวปฏิบัติของคณะในการดักกิจกรรมการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย หรือการเรียนการสอนในผู้ที่สัมผัสหรือมีประวัติใกล้ชิดกับผู้ป่วยติดเชื้อ COVID-19 หรือเดินทางกลับจากพื้นที่หรือต่างประเทศ 2) คณะมีแนวปฏิบัติในการงดเดินทางออกนอกประเทศในทุกกรณีในช่วงแพร่ระบาด 3) แนวปฏิบัติของคณะในการจัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ในห้องปฏิบัติการ และทั่วถึงทุกพื้นที่ในตึก ใช้ต้นแบบคำถามจากงานวิจัยของ (Kapasias et al., 2020; Lee et al., 2020; Nguyen et al., 2020; Odriozola-González, et al., 2020) ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นด้านปัจจัยภายนอกองค์กร จำนวน 15 ข้อ เช่น 1) มาตรการของประเทศ ในการให้ประชาชนสวมหน้ากาก และป้องกันตนเองโดยใช้แอลกอฮอล์เจลเมื่อออกไปข้างนอก แหล่งชุมชน รวมถึงการเดินทางโดยสารสาธารณะ 2) การยกเลิกหรือเลื่อนการแข่งขันกีฬา และกิจกรรมทางศาสนา 3) การจัดการเรียนการสอน การประชุมออนไลน์ โดยใช้แอปพลิเคชัน ใช้ต้นแบบคำถามจากงานวิจัยของ (Díaz de León-Martínez, et al., 2020; He & Harris, 2020; Iyengar et al., 2020; Kumar et al., 2020; Lee et al., 2020; Nguyen et al., 2020) ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นด้านคุณภาพชีวิตของนักศึกษา จำนวน 15 ข้อ เช่น 1) นักศึกษารู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องติดต่อกับผู้อื่น โดยรักษามาตรการระยะห่างทางสังคม และสวมหน้ากาก 2) ผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจจากสถานการณ์การระบาด ไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาและครอบครัว 3) การสนับสนุนส่งเสริมและช่วยแก้ปัญหาจากครอบครัวและเพื่อน ส่งผลดีต่อสภาพจิตใจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด ใช้ต้นแบบคำถามจากงานวิจัยของ (Nguyen et al., 2020; Odriozola-González, et al., 2020;

Robbins et al., 2020; Tzur Bitan et al., 2020) ใช้มาตรวัดแบบ Likert-Scale เพื่อวัดระดับความคิดเห็นจำนวน 5 ระดับ (1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

คุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ 0.50 (Rovinelli & Hambleton, 1977) หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามแต่ละส่วนของแบบสอบถาม ดังนี้ 1) ปัจจัยภายในองค์กรจากความปกติใหม่ มีระดับความเชื่อมั่น 0.80 2) ปัจจัยภายนอกองค์กรจากความปกติใหม่ มีระดับความเชื่อมั่น 0.79 3) คุณภาพชีวิตนักศึกษา มีระดับความเชื่อมั่น 0.75 สรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมที่จะนำไปเก็บข้อมูล (Nunnally, 1978)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey) ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามภาษาอังกฤษในขณะที่กำลังเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และอยู่ในช่วงการเรียนออนไลน์และการปฏิบัติงานที่บ้าน ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด ทำให้ผู้วิจัยต้องดำเนินการสร้างแบบสอบถามทางออนไลน์ในโปรแกรม Google form ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งลิงค์แบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมวิจัย พร้อมทั้งชี้แจงและขอความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย ผ่านทางอีเมลของผู้เข้าร่วมวิจัย ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมีนาคม 2564 โดยการวิจัยนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนชุดกลางมหาวิทยาลัยมหิดล COA No. MU-CIRB 021/022.2201

สมมติฐานของการวิจัย

H1 สถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ที่แตกต่างกัน

H2 ปัจจัยภายในองค์กร มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

H3 ปัจจัยภายนอกองค์กร มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.8 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์สถิติอนุมาน โดยใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่าง (t-test) กรณีการเปรียบเทียบของ 2 กลุ่ม การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีเปรียบเทียบที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman rank correlation coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีเกณฑ์การแปลผลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ผลการศึกษา

ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 78.1 ศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ร้อยละ 68.8 มีสัญชาติไทย ร้อยละ 37.5 พักอาศัยหอพักนอกมหาวิทยาลัย ร้อยละ 59.4 มีระยะเวลาที่เข้าศึกษา 1-2 ปี ร้อยละ 71.9 รายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน ร้อยละ 31.3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษา (n = 32)

ตัวแปร	รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ตัวแปร	รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	7	21.9	หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	10	31.3
	หญิง	25	78.1		วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	22	68.8
สัญชาติ	ไทย	12	37.5	ที่พักอาศัย	หอพักในมหาวิทยาลัย	1	3.1
	พม่า	8	25.0		หอพักนอกมหาวิทยาลัย	19	59.4
	อินโดนีเซีย	3	9.4		บ้านบิดา มารดา	6	18.8
	เนปาล	7	21.9		บ้านญาติ	1	3.1
	กัมพูชา	1	3.1		อื่นๆ	5	15.6
	เวียดนาม	1	3.1				
ระยะเวลาที่ เข้าศึกษา	น้อยกว่า 1 ปี	7	21.9	รายได้ของ นักศึกษา	< 3,000 บาท/เดือน	9	28.1
	1-2 ปี	23	71.9		3,000-5,000 บาท/เดือน	6	18.8
	มากกว่า 1 ปี	2	6.3		5,000-10,000 บาท/เดือน	7	21.9
					> 10,000 บาท	10	31.3

ข้อมูลปัจจัยภายในองค์กรจากความปกติใหม่ ปัจจัยภายนอกองค์กรจากความปกติใหม่ และคุณภาพชีวิตนักศึกษา นักศึกษามีความเห็นต่อปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ดังแสดงตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกและคุณภาพชีวิตนักศึกษา

ตัวแปร	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	แปลผล
ปัจจัยภายในองค์กรจากความปกติใหม่			
ด้านการเรียนการสอน	4.31	0.62	มากที่สุด
ด้านสังคม	4.55	0.72	มากที่สุด
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	4.78	0.38	มากที่สุด
ปัจจัยภายนอกองค์กรจากความปกติใหม่			
ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	4.54	0.50	มากที่สุด
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	4.10	0.66	มาก
ด้านเทคโนโลยี	4.47	0.52	มากที่สุด
คุณภาพชีวิตนักศึกษา			
ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	4.12	0.57	มาก
ด้านสังคม	3.20	1.02	ปานกลาง
ด้านจิตวิทยา	3.76	0.62	มาก

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของปัจจัยภายในองค์กร พบว่า 1) ด้านการเรียนการสอน เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการดัดกิจกรรมการเก็บข้อมูลเพื่อการทวิจย ในช่วงแพร่ระบาด COVID-19 และการปรับการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นระบบออนไลน์ 2) ด้านสังคม เห็นด้วยมากที่สุดในการงดเดินทางออกนอกประเทศในทุกกรณีในช่วงแพร่ระบาด และหลีกเลี่ยงการชุมนุมสังสรรค์ หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับคนหมู่มาก ทั้งเครือญาติ หรือกลุ่มเพื่อน 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการจัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ในห้องปฏิบัติการ การสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย และการทำความสะอาดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ห้องเรียน ปัจจัยภายนอกองค์กร พบว่า 1) ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับมาตรการของประเทศ ในการให้ประชาชนสวมหน้ากาก และป้องกันตนเองโดยใช้แอลกอฮอล์เจลเมื่อออกไปข้างนอก รวมถึงการเดินทางโดยรถสาธารณะ และรักษามาตรการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล 2) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับข้อปฏิบัติ

สำหรับผู้พักอาศัยในการป้องกันการแพร่ระบาด และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์โควิดผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย 3) ด้านเทคโนโลยี เห็นด้วยมากที่สุดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การประชุมออนไลน์ โดยใช้แอปพลิเคชัน และการใช้ระบบชำระเงินรูปแบบใหม่ด้วยเทคโนโลยี Smart Payment ผ่านการสแกน QR Code และคุณภาพชีวิตนักศึกษา พบว่า 1) ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เห็นด้วยมากกว่ารู้สึกปลอดภัย เมื่อใช้สบู่หรือเจลแอลกอฮอล์ในการทำความสะอาดมือ เมื่อต้องสัมผัสคนหรือหยิบจับสิ่งของ และรู้สึกปลอดภัยเมื่อต้องติดต่อกับผู้อื่น โดยรักษามาตรการระยะห่างทางสังคม และสวมหน้ากาก 2) ด้านสังคม เห็นด้วยปานกลางว่าสถานการณ์โควิด มีผลกระทบต่อนักศึกษา รวมไปถึงความสัมพันธ์กับครอบครัวและผู้อื่น 3) ด้านจิตวิทยา เห็นด้วยมากกว่า การสนับสนุนส่งเสริมและช่วยแก้ปัญหาจากครอบครัวและเพื่อนการออกกำลังกาย ทำงานอดิเรก และการใช้เวลากับครอบครัว ส่งผลดีต่อสภาพจิตใจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคลและคุณภาพชีวิตนักศึกษา	เพศ (t)	หลักสูตร (t)	สัญชาติ (F)	ที่พักอาศัย (F)	ระยะเวลาที่เข้าศึกษา (F)	รายได้ (F)
คุณภาพชีวิต	0.598 ^{ns}	1.001 ^{ns}	0.346 ^{ns}	0.459 ^{ns}	0.104 ^{ns}	0.054 ^{ns}
ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	0.986 ^{ns}	0.294 ^{ns}	1.459 ^{ns}	1.364 ^{ns}	1.629 ^{ns}	0.374 ^{ns}
ด้านสังคม	0.445 ^{ns}	1.333 ^{ns}	1.345 ^{ns}	0.353 ^{ns}	0.062 ^{ns}	0.078 ^{ns}
ด้านจิตวิทยา	-0.093 ^{ns}	0.136 ^{ns}	0.310 ^{ns}	1.293 ^{ns}	0.299 ^{ns}	0.997 ^{ns}

t = t-test, F = F test, ns = not significant

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ หลักสูตร สัญชาติ ที่พักอาศัย ระยะเวลาที่เข้าศึกษาและรายได้ของนักศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อ

คุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ที่ 2 ปัจจัยภายในองค์กร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษา คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในองค์กร กับคุณภาพชีวิตนักศึกษา

ปัจจัยภายในองค์กรกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา	ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม		ด้านสังคม		ด้านจิตวิทยา	
	r	P-value	r	P-value	r	P-value
ด้านการเรียนการสอน	0.469	0.007**	0.116	0.527	0.113	0.537
ด้านสังคม	0.225	0.216	0.467	0.007**	0.055	0.766
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	0.368	0.038*	0.360	0.043**	0.238	0.190

* p-value < .05 ** p-value < .01

จากตารางที่ 4 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในองค์กรด้านการเรียนการสอน กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับต่ำ (r= 0.469) ปัจจัยภายในองค์กรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ใน

ระดับต่ำ (r= 0.368) ปัจจัยภายในองค์กรด้านสังคมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับต่ำ (r= 0.467) ปัจจัยภายในองค์กรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับต่ำ (r= 0.360)

ผลการวิจัยตอบวัตถุประสงค์ที่ 3 ปัจจัยภายนอกองค์กร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษา คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยภายนอกกับ คุณภาพชีวิตนักศึกษา	ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม		ด้านสังคม		ด้านจิตวิทยา	
	r	P-value	r	P-value	r	P-value
ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม	0.288	0.110	-0.043	0.816	0.275	0.128
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	0.609	0.000**	0.149	0.416	0.109	0.552
ด้านเทคโนโลยี	0.367	0.039**	0.151	0.411	0.326	0.069

* p-value < .05 ** p-value < .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกด้านสังคมและเศรษฐกิจกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าอยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.609$) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับต่ำ ($r=0.367$) ในขณะที่ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทย ส่วนใหญ่พักอาศัยหอพักนอกมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่เข้าศึกษา 1-2 ปี และรายได้ของนักศึกษาส่วนใหญ่มากกว่า 10,000 บาท/เดือน เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบของความปกติใหม่ จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายในองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด (ด้านการเรียนการสอน, ด้านสังคม, ด้าน

อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม) ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกองค์กรด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม และด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิตของนักศึกษา พบว่าได้รับผลกระทบในด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านจิตวิทยา อยู่ในระดับมากและได้รับผลกระทบในด้านสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่สถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยภายในองค์กรด้านการเรียนการสอนกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ปัจจัยภายในองค์กรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ปัจจัยภายในองค์กรด้านสังคมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคมมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และปัจจัยภายในองค์กรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและเศรษฐกิจกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และปัจจัย

ภายนอกด้านเทคโนโลยีกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

การอภิปรายผล

นักศึกษาให้ความเห็นต่อคุณภาพชีวิต โดยมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเกี่ยวกับการใช้เวลาในการเรียน และการทำงานในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์การระบาดที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัซซา ชุมหวัจจิรา และณัฐณี แต่สกุล (2563) ที่พบว่านักศึกษาเป็นห่วงเรื่องการเรียน การทำงานในห้องปฏิบัติการให้เสร็จ และมีความกังวลเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาให้ตรงเวลา ในช่วงปิดสถานศึกษาชั่วคราวจากการแพร่ระบาดของ การติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ COVID-19 ในขณะที่สถานภาพส่วนบุคคล ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิต นักศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีปัจจัยทางด้านการเรียนการสอน ทางด้านสังคม และอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเดียวกัน รวมไปถึงนักศึกษาได้รับการดูแลและมีกิจกรรมที่เหมือนกัน ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางพฤติกรรมและการปรับตัวของนักศึกษา (จันทร์หา อัยเอ็ง, 2564; สุริยัน อันทองทิพย์ และคณะ, 2560)

ปัจจัยภายในองค์กรด้านการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ($r=0.469$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของธนิดา ชีรัตน์ (2554) และ Favale et al. (2020) ที่พบว่ามหาวิทยาลัยมีการปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์ งดกิจกรรมการเรียนการสอนและการทำวิจัย มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในมหาวิทยาลัย ปัจจัยภายในองค์กรด้านสังคมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านสังคม ($r=0.467$) สอดคล้องกับผลการวิจัยของของ Lee et al. (2020) ที่พบว่า

การใช้มาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาด เช่น มาตรการกักกัน การควบคุมการข้ามพรมแดน และการเว้นระยะห่างทางสังคม มีผลต่อการต่อการเคลื่อนไหวทางสังคม ในขณะที่ปัจจัยภายในองค์กรด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ($r=0.368$) เนื่องจากการกำหนดปัจจัยด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดี จะเป็นแนวทางป้องกันและลดความเสี่ยงที่จะติดเชื้อ เช่น มาตรการงดออกเดินทางไปพื้นที่เสี่ยงหรือมีการระบาด การสวมหน้ากากใช้เจลแอลกอฮอล์เมื่อเดินทางโดยสารสาธารณะ และการรักษา ระยะห่างทางกายภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mogaji (2020); Nguyen et al. (2020) ที่พบว่านักศึกษาได้รับผลกระทบการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการเดินทางไปพื้นที่เสี่ยงในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มมีการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเอง การใช้เจลแอลกอฮอล์ทำความสะอาด และการเว้นระยะห่าง รวมไปถึงการทำความสะอาด โดยสาธารณะ

ในขณะที่ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ($r=0.609$) การมีปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจที่ดี จะช่วยเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิตที่ดีและลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อได้ เช่น การมีปัจจัยด้านการเงินดี อยู่ในสังคมที่เอื้อต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีวิถีการดำเนินชีวิตดี มีสุขภาวะที่ดี (ดวงกมล คนโทเงิน, 2556) หากมีปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจที่ไม่ดี เช่น ความยากจน โอกาสที่จะหาปัจจัยที่เอื้อต่อการป้องกันตนเองก็น้อย ก็จะมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ข้อปฏิบัติในการป้องกันการแพร่ระบาด การรับรู้ข้อมูลข่าวสารสถานการณ์โควิดผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาหารและสิ่งของจำเป็นให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรฐานวิถีชีวิตใหม่ให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปลอดภัย (Díaz de León-Martínez et al., 2020; He & Harris,

2020; Yezli & Khan, 2020) ในขณะที่ยังมีปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต นักศึกษาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ($r = 0.367$) อาจเนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต และมีอิทธิพลอย่างมากในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาด (Kumar et al., 2020; lyengar et al., 2020) เช่น การชำระค่าสินค้าผ่านแอปพลิเคชัน บริการทางการแพทย์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การเรียนออนไลน์ ด้วยเหตุนี้การใช้เทคโนโลยีในการทำกิจกรรมและดำเนินชีวิตประจำวัน แทนการมาพบกันโดยตรง การเรียนออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชัน และระบบการปรึกษาทางไกล ทำให้นักศึกษารู้สึกสะดวกสบายและปลอดภัยเมื่อต้องติดต่อกับผู้อื่น (Robbins et al., 2020)

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

มาตรการเกี่ยวกับการเว้นระยะห่างทางสังคม การปรับการเรียนการสอนและการนำเสนองานในชั้นเรียนเป็นระบบออนไลน์ และแนวปฏิบัติในการจัดสถานที่สำหรับบริการนักศึกษา เช่น การใช้ห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุด ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและการดำเนินชีวิตประจำวันตามปกติ รวมไปถึงความสัมพันธ์กับผู้อื่น องค์กรควรดำเนินการดังนี้ 1) ด้านการเรียนการสอน ต้องมุ่งเน้นให้คณาจารย์ประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนออนไลน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนด้านบวกของนักศึกษา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อให้นักศึกษามั่นใจได้ว่าแม้ในเวลาที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาด องค์ความรู้ที่ได้ก็ยังสามารถได้รับเหมือนช่วงสถานการณ์ปกติ 2) ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายอาคารสถานที่ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบูรณาการกระบวนการทำงานร่วมกันในการรับฟังความต้องการและปัญหาด้านการจัดหา

วัสดุอุปกรณ์ โปรแกรม รวมไปถึงเครือข่ายสัญญาณ เพื่อให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และเพื่อสนับสนุนให้นักศึกษามีความสะดวก ตรงกับความต้องการและความคาดหวัง 3) ด้านเทคโนโลยี การเรียนการสอนควรมีการพัฒนา รูปแบบให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อสร้างแรงจูงใจ และทัศนคติที่ดีในการเรียนออนไลน์ เช่น การสอนออนไลน์แบบถ่ายทอดสด ผ่านโปรแกรม Webex, Zoom หรือ Google Meet โดยอาจมีการเล่นเกมส์ หรือการให้คะแนนพิเศษเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนให้มากขึ้น อีกรูปแบบคือ การสอนออนไลน์แบบคลิปปวีดีโอผ่านระบบ เช่น Mux, MOODLE, Google classroom, E-Learning วิธีการนี้นักศึกษาจะเข้าเรียนผ่านอุปกรณ์การสื่อสารทุกชนิด และสามารถปรับตารางเรียนได้ด้วยตนเองรวมถึงทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา 4) ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ควรทำการสำรวจนักศึกษาที่มีรายได้ไม่เพียงพอและจัดหางานพิเศษภายในคณะฯ หรือการจัดหาแหล่งทุนต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาไทยและต่างชาติ การให้คำแนะนำทางการเงิน เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีปัจจัยด้านการเงินที่ดี ไม่ส่งผลกระทบต่อ การเรียน รวมไปถึงการให้คำปรึกษาและส่งเสริมการดำเนินชีวิตประจำวันให้นักศึกษาได้ออกกำลังกาย ทำงานอดิเรก และใช้เวลาว่างกับครอบครัว อันจะส่งผลดีต่อสภาพจิตใจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ยังไม่ครอบคลุมนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงควรมีการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมเป้าหมาย และเพิ่มเติมการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพื่อจะได้นำไปพัฒนาระบบการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาความต้องการและความคาดหวัง ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ และข้อ

ร้องเรียนของนักศึกษา คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อให้ทราบแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมการทำกิจกรรมตามความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีนโยบายในการสนับสนุนการพัฒนาของบุคลากรและให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อ.ดร.ภก. ผกามาศ พิริยะประสาธน์, ผศ.ดร.ภก. จตุพร สุทธิวงษ์, อ.ดร.ภก. นันทินี นวลนิ่ม, อ.ดร.ภก. นิลวิศาล เสงี่ยมบูรณ์ และ ผศ.ดร.ก.บ. พีรเดช ธีจันทร์เป็ง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ขอขอบคุณ น.ส.รุ่งทิพา พงษ์อัคคีรา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำการใช้สถิติการทำวิจัย ขอขอบคุณฝ่ายวิจัยและฝ่ายการศึกษาที่ให้ข้อมูลและคำแนะนำในการดำเนินการ พร้อมทั้งขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามงานวิจัยนี้สำเร็จไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ศูนย์ข้อมูล COVID-19 (2563). *New Normal ชีวิตวิถีใหม่ และการปรับตัวในภาวะ COVID-19*. สืบค้น 6 พฤษภาคม 2563, จาก https://www.mhesi.go.th/index.php/content_page/item/1448-new-normal.html

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2563). *PANDEMIC New Normal: ความปกติใหม่ของสังคมโลก*. สืบค้น 6 พฤษภาคม 2563, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/columnist/124820>

จันทร์หา อึ้งเอ็ง (2564). คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร ฉบับพิเศษ การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 5*, 141-148.

ดวงกมล คณโฑเงิน (2556). ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง. *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม*, 9(2), 65-88.

ธนิศา ชีรัตน์ (2554). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี] <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/bitstream/123456789/845/1/124379.pdf>

ลีชา ชุณหวิจิตร และ ณัฐณี แท้สกุล (2563). การสำรวจสภาพปัญหาของนิสิตบัณฑิตศึกษานานาชาติ คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงปิดสถานศึกษาชั่วคราวจากการแพร่ระบาดของการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ COVID-19. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 7(1), 159-173.

สุริยัน อ้นทองทิม, ภูกิจ เล้าจิรันกุล, ศศิวิมล พจน์พานิชพงศ์ และ ชลิตตาภรณ์ ดวงดี (2560). การปรับตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สถาบันอุดมศึกษาภายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 23(1), 18-25.

- 8 New Normal ความปกติใหม่ที่คุ้นเคย (2563).
สืบค้น 6 พฤษภาคม 2563, จาก
<https://www.terrabkk.com/articles/198400/8-new-normal>
- Bush, T. (2020, March 9). *PEST Analysis of Coronavirus: Pandemic's 9 Impacts to World*. Retrieved May 9, 2020, from <https://pestleanalysis.com/coronavirus-pest-analysis/>
- Díaz de León-Martínez, L., de la Sierra-de la Vega, L., Palacios-Ramírez, A., Rodríguez-Aguilar, M., & Flores-Ramírez, R. (2020). Critical review of social, environmental and health risk factors in the Mexican indigenous population and their capacity to respond to the COVID-19. *Science of The Total Environment*, 733, 139357. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2020.139357>
- Favale, T., Soro, F., Trevisan, M., Drago, I., & Mellia, M. (2020). Campus traffic and e-Learning during COVID-19 pandemic. *Computer Networks*, 176, 107290. <https://doi.org/10.1016/j.comnet.2020.107290>
- He, H., & Harris, L. (2020). The impact of Covid-19 pandemic on corporate social responsibility and marketing philosophy. *Journal of Business Research*, 116, 176-182. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.05.030>
- Iyengar, K., Upadhyaya, G. K., Vaishya, R., & Jain, V. (2020). COVID-19 and applications of smartphone technology in the current pandemic. *Diabetes & Metabolic Syndrome: Clinical Research & Reviews*, 14(5), 733-737. <https://doi.org/10.1016/j.dsx.2020.05.033>
- Kapasia, N., Paul, P., Roy, A., Saha, J., Zaveri, A., Mallick, R., . . . Chouhan, P. (2020). Impact of lockdown on learning status of undergraduate and postgraduate students during COVID-19 pandemic in West Bengal, India. *Children and Youth Services Review*, 116, 105194. <https://doi.org/10.1016/j.chilcyouth.2020.105194>
- Kertesz, Daniel A. (2020, April 24). *Life with Covid-19 - a new norm*. Retrieved May 9, 2020, from <https://www.bangkokpost.com/opinion/opinion/1906490/life-with-covid-19-a-new-norm>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610
- Kumar, A., Gupta, P. K., & Srivastava, A. (2020). A review of modern technologies for tackling COVID-19 pandemic. *Diabetes Metab Syndr*, 14(4), 569-573. <https://doi.org/10.1016/j.dsx.2020.05.008>
- Lee, V. J., Chiew, C. J., & Khong, W. X. (2020). Interrupting transmission of COVID-19: lessons from containment efforts in Singapore. *J Travel Med*, 7(3). <https://doi.org/10.1093/jtm/taaa039>

- Mogaji, E. (2020). Impact of COVID-19 on transportation in Lagos, Nigeria. *Transportation Research Interdisciplinary Perspectives*, 6, 100154. <https://doi.org/10.1016/j.trip.2020.100154>
- Nguyen, D. V., Pham, G. H., & Nguyen, D. N. (2020). Impact of the Covid-19 pandemic on perceptions and behaviors of university students in Vietnam. *Data Brief*, 31, 105880. <https://doi.org/10.1016/j.dib.2020.105880>
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric Theory* (2nd ed.). McGraw-Hill.
- Odriozola-González, P., Planchuelo-Gómez, Á., Irujo, M. J., & de Luis-García, R. (2020). Psychological effects of the COVID-19 outbreak and lockdown among students and workers of a Spanish university. *Psychiatry Research*, 290, 113108. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113108>
- Robbins, J. B., England, E., Patel, M. D., DeBenedictis, C. M., Sarkany, D. S., Heitkamp, D. E., . . . Jordan, S. G. (2020). COVID-19 Impact on Well-Being and Education in Radiology Residencies: A Survey of the Association of Program Directors in Radiology. *Academic Radiology*, 27(8), 1162-1172. <https://doi.org/10.1016/j.acra.2020.06.002>
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49-60.
- Tredinnick, M. (2020, November 10). *How to improve your marketing strategy with a PESTLE analysis*. Retrieved May 9, 2020, from <https://www.practiceweb.co.uk/knowledge/how-to-improve-your-marketing-strategy-with-a-pestle-analysis/>
- Tzur Bitan, D., Grossman-Giron, A., Bloch, Y., Mayer, Y., Shiffman, N., & Mendlovic, S. (2020). Fear of COVID-19 scale: Psychometric characteristics, reliability and validity in the Israeli population. *Psychiatry Research*, 289, 113100. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113100>
- World Health Organization, Thailand, (2020, May 6). WHO Thailand Situation Report. Retrived May 6 2020, from https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/2020-05-06-tha-sitrep-73-covid19-final.pdf?sfvrsn=b64e31a_0.
- Yezli, S., & Khan, A. (2020). COVID-19 social distancing in the Kingdom of Saudi Arabia: Bold measures in the face of political, economic, social and religious challenges. *Travel Medicine and Infectious Disease*, 37,101692 <https://doi.org/10.1016/j.tmaid.2020.101692>